

Handläggare
Johan Seuffert
Telefon: 08-50828945

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2025-06-10, p. 11

Fleetmanagement lägesrapport

Kända effekter av fleetmanagement-funktionens arbete.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporteringen av fleet management-funktionens arbete.

Sammanfattning

Sedan 2016 har miljöförvaltningen ansvarat för den koncernövergripande fleetmanagement-funktionen. Fleetmanagement-funktionen har under åren 2016-2024 arbetat med att implementera kategoristyrning samt att förverkliga kommunkoncernens antagna fordonsstrategi. Följande rutiner och processer finns på plats:

- inköp av fordon genom en årlig förnyad konkurrensutsättning
- finansiering av fordon genom finansiell leasing samt inköp av lätta lastbilar med separat flak och hytt
- omflyttning internt av fordon och när avyttring ska ske
- upphandlat system för fordonsadministration
- upphandlad elbilspool
- upphandlad auktionsförrättare för avyttring av fordon
- upphandlad elektronisk körjournal
- upphandlat avtal för hyrbil
- upphandlat avtal för tjänstecyklar
- hemtjänstens fordonsanvändning har kartlagts och utbyte till flera elbilar inom hemtjänsten pågår
- utvidgat samarbetet med andra offentliga organisationer som hanterar fordonsflottor

Fleetmanagement-funktionen har genom enkäter internt till stadens bolag och förvaltningar och externt till leverantörerna utvärderat arbetet och på så sätt kunnat anpassa och förfinas arbetet genom åren. Resultatet från enkäterna visar att fleetmanagement-

funktionens arbete behövs och uppskattas internt och koncernen uppfattas av leverantörerna som en påläst och professionell beställare.

Under år 2024 har sammantaget kostnader för minst 4 miljon kronor undvikits för staden tack vare fleetmanagement-funktionens arbete.

Fleetmanagement-funktionen genomför årligen en gemensam förnyad konkurrensutsättning, FKU via Addas fordonsavtal vilket ger en rad fördelar i jämförelse med att som tidigare låta enskilda förvaltningar och bolag göra egna separata avrop. Prognosen för 2025 är att det arbetet leder till undvikta kostnader på ca 12,3 miljoner för hela köpargruppen varav 7,6 miljoner är fordon som prognostiserats för Stockholms stad.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2017-03-20 ”Fordonsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad med tillhörande riktlinjer ”Riktlinjer för hantering av fordon för kommunkoncernen Stockholms stad” vilka fleet management-funktionen jobbar efter.

Kategoristyrning

Fleetmanagement-funktionen är även kategoriledare för kategorin fordon. Kategorin fordon har ett kategoriteam som leds av miljöförvaltningen och har representanter från serviceförvaltningen, Stockholm Vatten och Avfall AB och AB Familjebostäder. Till varje kategori finns även ett kategoriråd. I kategorirådet för fordon finns representanter från miljöförvaltningen, Stockholm Stadshus AB, serviceförvaltningen och stadsledningskontoret.

Resultat

Fordonsflottan inom kommunkoncernen år 2024

Vid utgången av 2024 hade Stockholms stad gemensamt en fordonsflotta på 998 fordon av vilka 100 procent är miljöbilsklassade enligt stadens definition vid inköpstillfället, med undantag för 31 st specialfordon. År 2024(2023) bestod flottan av 61(58) procent elbilar, 31(36) procent biogasfordon, 3(3) procent etanolbilar, 3(3) procent laddhybrider, samt snåla fossilbilar (hybrid-, diesel- och bensinbilar) på sammanlagt 2(3) procent. De tre senaste åren har endast elbilar, biogasbilar och etanolbilar införskaffats dvs inga snåla bensin- och dieselbilar.

Årlig förnyad konkurrensutsättning (FKU) för inköp av fordon Stockholms stad (alla förvaltningar och en majoritet av bolagen) är anslutna till Adda Inköpscentral AB:s ramavtal för fordon. Staden är dessutom ansluten till Addas drivmedelsavtal. Fleetmanagement-funktionen genomför årligen en gemensam förnyad konkurrensutsättning, FKU via Addas fordonsavtal vilket ger en rad fördelar i jämförelse med att som tidigare låta enskilda förvaltningar och bolag göra egna separata avrop.

Sedan några år tillbaka leder fleetmanagement-funktionen ett arbete med en gemensam FKU där sex kommuner och två regioner ingår. Detta har resulterat i att ännu fler får ta del av de fördelaktiga rabatter och avtal som FKU'n ger. Den ekonomiska fördelen i form av lägre inköpspris/leasingavgift är den som är lättast att påvisa.

2024 beställdes 91 st fordon totalt av staden enligt följande uppdelning:

- 88st elbilar = 96%
- 1st gasbilar = 1%
- 2st etanolbilar (E85) = 2%

FKU'n resulterade i ca 3 miljoner kronor i ökade rabatter, i jämförelse med Addas avtal. Andra kampanjer som vi kunnat ta del av gav ytterligare ca 1,1 miljoner i ökade rabatter på dessa fordon.

Prognosen för 2025 är att det arbetet leder till undvikta kostnader på ca 12,3 miljoner för hela köpargruppen varav 7,6 miljoner är fordon som prognostiserats för Stockholms stad.

Elbilpool

Stockholms stad har sedan april 2021 ett avtal med Bilpoolen.nu för en koncernövergripande elbilpool. Tjänsten innebär att stadens förvaltningar och bolag kan hyra bil per timme hos leverantören som samtidigt har bilarna öppna för allmänheten att hyra. På så vis bidrar bilpoolstjänsten till en effektivare fordonsflotta genom färre, bättre nyttjade och mer miljöanpassade fordon.

Avtalet sträckte sig till april 2025, förberedelser för en ny upphandling pågår.

Bokningarna med bilpoolstjänsten har en avtagande trend. 2023 bokades ca 4 700 timmar (365 tkr) och 2024 bokades ca 4 100 timmar (280 tkr). Detta kan vara en effekt av att fler jobbar

hemifrån vilket gör att lokaliseringen av fordonen inte passar lika bra.

Fordonsadministration

Arbetet med extern fordonsadministration av stadens fordon hos LeasePlan fortskrider efter implementationen 1 juni 2019. I den upphandlade tjänsten ingår bland annat granskning av stadens fordonsomkostnadsfakturor samt samfakturerings månadsvis med elektronisk faktura som automatiskt konteras i stadens ekonomisystem Agresso. Tjänsten ger tidsbesparingar samt effektiviserar fakturahanteringen för stadens anställda. Tjänsten ger också möjlighet till bättre kostnadsuppföljning och överblick av fordonen för till exempel planering av service, besiktning och fordonsutbyte.

Intern omplacering av fordon

En del av strategin har även varit att när en verksamhet inte längre har behov av ett fordon ska fleetmanagement-funktionen vara behjälplig med att undersöka om det finns andra verksamheter inom koncernen som kan ha behov av fordonet. Omplacering av fordon har ökat med tiden.

Återbruk av alkolås

Under året 2023 var det brist på nya alkolås vilket resulterade i att fleetmanagement-funktionen tog fram en ny rutin och arbetssätt för återbruk av alkolås som sitter i fordon som ska avyttras.

Arbetet har resulterat i att alkolås monteras ut ur fordon som ska säljas och efter service monteras de in i nyanskaddade fordon. Detta sker till ca halva kostnaden mot att köpa ett nytt alkolås. Hittills har ca 90 alkolås återbrukats, vilket gett staden en besparing på ca 740.000 kr under en tvåårsperiod.

Avyttring via auktion,

Upphandlingen av avtal för avyttring via auktion resulterade i att kostnaden för att avyttra/sälja ett fordon nu är cirka en fjärdedel jämfört med tidigare. Under år 2024 såldes 90 st fordon vilket ger en uppskattad lägre kostnad för avyttring på ca 360 000 kronor för kommunkoncernen. Leverantör är BCA (British Car Auctions). Tjänsten har hittills uppskattats och fungerat mycket bra för stadens olika användare.

Intern och extern enkätundersökning

Fleetmanagement-arbetet utvärderas regelbundet via två enkäter, en intern till fordonsansvariga och en extern till leverantörer. Enkäten till fordonsansvariga syftar till att mäta fordonsansvarigas uppfattning om styrning av fordonshanteringen i staden. Enkäten till

externa leverantörer syftar till att mäta hur staden uppfattas som avtalspart.

De senaste enkäterna behandlade 2024. De interna enkätfrågorna har en fortsatt positiv svarsgradering med det genomsnittliga betyget 5,6 på en 6-gradig skala.

Den externa enkäten har skickats ut till 2024 års avtalsparter. Betyget har ökat från 5,6 år 2023 och till på 5,7 år 2024 på en 6-gradig skala.

Hyrbil

Nuvarande avtal med tre hyrbilsleverantörer, Hertz (First Rent A Car), Mabi Sverige AB och Europcar (Europeisk Biluthyrning AB), gäller fram till mitten av juni 2025. Syftet med flera hyrbilsleverantörer är att få en bra geografisk spridning av utlämningsställen för stadens verksamheter. Den totalt spenden från avtalsstart (juni 2021) fram t.o.m 2024 är ca 7,5 miljoner vilket överensstämmer med prognosen som gjordes inför upphandlingen. Förberedelser pågår tillsammans med serviceförvaltningen inför ny upphandling av hyrbilsavtal.

Tjänstecykel

Avtal för tjänstecyklar är i drift och leverantören är samma som tidigare period, Sportson. Avtalets giltighetstid är två + två år. Staden har därefter rätt att förlänga ramavtalet till lika villkor i ett år plus ett år på begäran av Staden. Avtalet omfattar vanliga cyklar, elcyklar samt cykelservice.

Enligt inköpssystemet har staden köpt cyklar, tillbehör och tjänster för 6,7 mkr (exkl. moms) under åren 2023-2024. Detta visar på en ökning i av cykelinköp och serviceinköp/tillbehör 2024 jämfört med 2023 på cirka 3,5 mkr.

Utvärderingsenkäter visar att beställarna generellt är mycket nöjda med servicen och kvaliteten hos varorna inköpta hos Sportson.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Att arbeta med att hantera en fordonsflotta på cirka 1 000 fordon på ett kostnadseffektivt och rationellt sätt kräver expertis inom fleetmanagement-området. Genom införandet av fleetmanagement -funktionen har betydande förenklingar och effektiviseringar

åstadkommit för kommunkoncernen, vilket sammantaget lett till att minst 18-23 miljoner kronor sparats i minskade utgifter under åren 2017 - 2024.

Arbetet inom fleetmanagement-funktionen fortgår och förhoppningen är att under kommande år hitta ytterligare områden att förbättra. Ett utökat samarbetet med andra kommuner och offentliga inköpare ska stärka funktionens expertis och sprida stadens erfarenheter till gagn för miljö, klimat och kommunal ekonomi.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Malin Täftefur
Avdelningschef